

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Kulturdepartementet
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Vår ref.: 1405437-3 - 513.4
Vår dato: 14.1.2015

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Vibeke Skofsrud

Svar på høring - rammevilkår for lokalradio i forbindelse med digitalisering av radiomediet

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til e-post 4. november 2014 fra Kulturdepartementet (KUD) der rammevilkår for lokalradio i forbindelse med digitalisering av radiomediet ble sendt på høring sammen med Medietilsynets (MT) rapport til KUD av september 2014.

Nkom utgjør sammen med Samferdselsdepartementet frekvensmyndigheten i Norge, og tildeler tillatelser til å bruke frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret, herunder til kringkasting. Bruk av frekvenser til trådløs transmisjon av kringkastingsinnhold forutsetter innholds- og senderanleggskonsesjon fra kulturmyndigheten og frekvenstillatelse fra frekvensmyndigheten. Nkom vil i dette brevet komme med våre synspunkt på spørsmålene i høringen som vi anser relevante for forvaltningen av frekvenser til lydkringkasting. Nkoms kommentarer knytter seg til punkt 4 og 5 i høringen.

Kommentarer til punkt 4 i høringsbrevet – virkemidler for å legge til rette for lokalradio i DAB-nettet

I punkt 4 ber KUD om innspill til MTs forslag til modell for tildeling av anleggskonsesjoner og frekvenstillatelser i Lokalradioblokka samt forslag for å sikre mindre, ikke-kommersielle lokalradioer og øvrige aktører tilgang til DAB-nettene i Lokalradioblokka.

Som det også fremgår av Del II i MTs rapport, som er vedlagt høringsbrevet, er Nkom av den oppfatning at pengeauksjon er den beste tildelingsformen for anleggskonsesjoner og

frekvenstillatelse i Lokalradioblokka. Nkom viser her til den begrunnelse som blir gitt for dette synspunktet i punkt 3 i Del II i MTs rapport. For å legge til rette for lokalradio i DAB-nettet mener Nkom at det er viktig at det blir avklart hvilke rammer og forpliktelser en slik konsesjon/frekvenstillatelse vil innebære i god tid før tillatelsene skal tildeles. Det er også viktig at tildelingen av konsesjoner/tillatelse i Lokalradioblokka skjer så tidlig som mulig, slik at det legges til rette for at aktørene får god tid til å områ seg og legge planer for utbygging av DAB-nett, mulig samarbeid osv.

Nkom anser at MTs forslag for å sikre mindre, ikke-kommersielle lokalradioer og andre aktører tilgang til kapasitet i DAB-nettene i Lokalradioblokka er av kulturpolitisk karakter og har ikke kommentarer til dette.

Kommentarer til punkt 5 i høringsbrevet – Utlysning eller forlengelse av konsesjonsperioden på FM

I punkt 5 i høringsbrevet viser KUD til at konsesjoner for drift av lokalradio gis for en periode på sju år i henhold til kringkastingsforskriften. KUD viser også til at dagens konsesjonsperiode utløper samtidig med første mulige slukkedato for de riksdekkende FM-nettene etter digitalradiomeldingen¹. KUD ber om synspunkter på om konsesjonene i de områdene der lokalradioene får fortsette noe lenger på FM bør lyses ut på nytt eller om konsesjonene bør forlenges etter utløpet av inneværende konsesjonsperiode. Videre ber KUD om synspunkter på hvilken tildelingsmetode som vil være mest hensiktsmessig dersom det blir aktuelt med en ny utlysning, og nevner alternativene pengeauksjon og loddtrekning der det er overskuddsetterspørsmål. I tillegg spør KUD om de konsesjonsspesifikke kravene som følger av konsesjonene tildelt i forrige tildeling bør bortfalle, dersom konsesjonene blir forlengt.

Til punkt 5.2 – Ny utlysning eller forlengelse

Ved vurderingen av om konsesjonene/tillatelsene bør tildeles for en ny konsesjonsperiode på sju år eller forlenges for en kortere periode, mener Nkom at myndighetene må se hen til hva som er formålet med tildelingen. Forutsatt at myndighetene legger opp til å fase ut bruken av FM-båndet til bakkebasert analog lydkringkasting, herunder analog lokalradio, ser Nkom gode argumenter for at det vil være praktisk at dagens innehavere av konsesjoner/tillatelse får beholde disse for en kortere periode etter 31. desember 2016.

Innehaverne av dagens konsesjoner har allerede foretatt nødvendige investeringer for å benytte frekvensene til kringkasting og vi antar at det vil være lite gunstig for eventuelle nye aktører å etablere seg når det bare vil være mulighet til å bruke frekvensene i en kort periode. Dersom konsesjonene/tillatelsene forlenges med bare noen få år, vil dette også være et incitament for

¹ Meld. St. 8 (2010-2011) Digitalisering av radiomediet

aktører som opererer i FM-båndet til å ta i bruk en digital plattform. En eventuell ny utlysning vil, i motsetning til en forlengelse, også medføre mye ressursbruk for lokalradioaktørene og forvaltningen. Vi anser det som lite gunstig å bruke mye ressurser på noe som bare er ment å vare i kort tid.

Det er ikke vanlig praksis at frekvensmyndigheten forlenger frekvenstillatelser når disse utløper. Vanligvis vil frekvensmyndigheten tildele nye tillatelser når eksisterende tillatelser utløper. Dersom det bare kan gis et begrenset antall tillatelser til bruk av nærmere bestemte frekvenser, er hovedregelen i ekomloven² at frekvensmyndigheten følger en bestemt fremgangsmåte for tildeling av tillatelsene som beskrevet i ekomloven § 6-4. Dette innebærer blant annet at det skal gjennomføres en utlysning av tillatelsene som skal tildeles og at interesserte skal inviteres til å søke om de ledige tillatelsene. Dersom det er overskuddsetterspørsel etter de ledige tillatelsene, skal tildelingen av tillatelser skje etter en konkurransebasert prosedyre som oppfyller visse kriterier for utvelgelse. Dersom det ikke er flere interesserte aktører enn det er ledige tillatelser, vil tillatelsene kunne tildeles direkte til dem som har søkt om tillatelsene.

Ekomloven gjør et unntak fra prosedyren i § 6-4 for tildeling av frekvensbånd som er satt av til kringkasting i nasjonal frekvensplan. I slike tilfeller kan frekvensmyndigheten direktetildelle tillatelser til virksomheter som har senderanleggskonsesjon etter kringkastingsloven § 2-2. Nkom viser til at ekomloven § 6-4a ble brukt i forbindelse med at P4 Radio Hele Norge³ og SBS Radio Norge⁴ fikk direktetildelt frekvenstillatelser i FM-båndet som gjelder fra deres tidligere konsesjoner/tillatelser utløp 31. desember 2013. Disse tillatelsene er gitt med varighet til og med 31. desember 2016, og kan forlenges til 31. desember 2018 avhengig av når de riksdekkende FM-nettene slukkes.

Nkom anbefaler at dagens innehavere av konsesjoner/tillatelser får beholde disse for en kortere periode etter 31. desember 2016.

Når det gjelder tidsrammen for en overgangsfase med fortsatt lokalkringkasting i FM-båndet, viser Nkom til at erfaringene med utbygging av lokalradio på digital plattform så langt har vist seg å ta noe tid. Konsesjoner/tillatelser som er ment å vare i en overgangsperiode bør derfor gis med lang nok varighet til at aktørene får tid til å komme seg over på digital plattform, uten at det blir nødvendig med ytterligere forlengelser/nytildelinger av konsesjoner/tillatelser i FM-båndet. Nkom anslår at KUDs forslag med en ny periode på 3 år etter slukkingen av de riksdekkende FM-nettene kan være noe knapp tid, ut fra de erfaringene som er gjort med utbygging av DAB-

² Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon

³ P4 Radio Hele Norge AS har tillatelse til å formidle FM-lydkringkasting i det femte riksnettet.

⁴ SBS Radio Norge AS har tillatelse til å formidle FM-lydkringkasting i det fjerde riksnettet.

nett i Lokalradioblokka til nå. Nkom tror fem år etter slukking av de riksdekkende FM-nettene vil være en mer hensiktsmessig varighet på en utfasingsperiode for lokalradio på FM.

Til punkt 5.3 – Tildelingskriterier ved en ev. ny utlysning

Når det gjelder tildelingsmetode ved en eventuell ny utlysning av konsesjoner/tillatelser er Nkom av den oppfatning at tildeling ved pengeauksjon er den beste metoden. Selv om det skulle stilles minstekrav til søkere, mener Nkom at loddtrekning mellom flere kvalifiserte søkere i et lokalradioområde ikke vil legge til rette for at den som kan utnytte ressursene på en best mulig måte får konsesjon/frekvenstillatelse. Som det også fremgår av punkt 3 i Del II av MTs rapport er formålet med en pengeauksjon at konsesjonene/tillatelsene skal tildeles det foretaket som verdsetter konsesjonene/tillatelsene høyest, og dermed er villig til å betale mest for dem.

Antallet frekvenstillatelser til lokalradio i FM-båndet er begrensede. Det er derfor viktig å sikre en effektiv utnyttelse av frekvensressursene til beste for samfunnet ved tildelingen av slike frekvenstillatelser. Det er en presumsjon i økonomisk teori for at aktøren med høyest betalingsvilje vil kunne utnytte ressursene mest effektivt. Dette synspunktet legger Nkom til grunn ved tildelinger av frekvenstillatelser til andre formål enn kringkasting, og vi er av den oppfatning at det samme må gjelde for tildeling av frekvenstillatelser til kringkasting, herunder lokalradio. Ved loddtrekning vil det være tilfeldig hvem som blir tildelt ressursene og myndigheten vil ikke kunne legge til rette for at ressursene tilfaller den som best kan utnytte ressursene.

Ved en ny utlysning mener Nkom at prinsippene for frekvensforvaltningen må være de samme som ved forrige tildeling. Nkom anser at det ikke er hensiktsmessig å bruke mye ressurser på replanlegging og nye runder med tidkrevende koordineringer med naboland forutsatt at tillatelsene bare skal tildeles for en utfasingsperiode. Nkom er også av den oppfatning at det er urealistisk å tenke at det vil være aktuelt for mange aktører å investere i analoge nett gitt tidsrammen tillatelsene vil bli tildelt for og at hensikten fra myndighetenes side er en overgang fra analog radio til digital radio.

Til punkt 5.4 – Konsesjonsspesifikke krav ved en ev. forlengelse

Når det gjelder spørsmålet om de konsesjonsspesifikke kravene som følger av dagens konsesjoner bør falle bort dersom konsesjonene/tillatelsene i FM-båndet skal få varighet etter 31. desember 2016, anser Nkom de nevnte kriteriene for å være kulturpolitiske krav og vil tilpasse oss kulturmyndighetens avgjørelse på dette punktet.

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Nkom er av den oppfatning at de frekvensspesifikke kravene som følger av dagens frekvenstillatelser i FM-båndet fortsatt må gjelde ved en eventuell forlengelse, for å sikre en effektiv bruk av frekvensressursene.

Med hilsen

John-Eivind Velure (e.f.)
avdelingsdirektør

Bjarte Sørhus
seksjonssjef

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) het tidligere Post- og teletilsynet

Kopi til: Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep., 0300 Oslo